

TELEGRAFUL ROMAN.

apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 15 Septembrie 1893.

Politica bisericească a guvernului, cu toate că s'a crezut și se crede și acum din partea unora, că va face un fiasco, se pare că merge înainte și în special chiar și căsătoria civilă obligatorie se va introduce nu prea mult. Așa ne dau a înțelege această foile guvernamentale, precum „P. Lloyd”, „P. Hirl” ș. a., cari revin asupra cestiunii din incidentul audienței, în care a fost primit de Maj. Sa șilele trecute primarele Vaszary. „P. Lloyd” crede, că reușita proiectului de lege pentru căsătoria civilă este asigurată din partea regelui prin faptul, că ministerul Weckerle a luat la început în programa sa reformele bisericesci și, de ore ce capul statului a denumit cu acest program pe cabinetul actual, urmând, că în principiu și reformele sunt asigurate și poate că numai în detaliuri se se facă unele schimbări.

Ori cum va fi, noi suntem de credință, că reformele bisericesci proiectate, dacă vor deveni lege, pentru biserică și națiunea noastră vor fi dăunătoare, precum acesta am arătat-o în mai multe rânduri. Căsătoria civilă lovesce în dogme, celelalte reforme vor fi între altele și un mijloc de magiarizare, toate apoi vor contribui la scăderea simțului creștinesc-moral al poporului nostru și încât-va cu timpul la instreținerea lui de conducătorii săi părintești, de preoți. Aceste și altele asemenea acestora sunt temerile noastre față de reformele proiectate.

Sunt însă unii între cetățenii nostri, cărora proiectele aceste nu le însuflă ingrigiri și acestia sunt protestanții. Protestanții — ne scrie un amic al foiele noastre, făcând unele reflecțiuni asupra cestiunii cu reformele bisericesci — protestanții mai îngăduitori, primesc căsătoria civilă, pentru că ei au gătat cu dogmele încă atunci, când au eșit din biserică. Kossuth, „care guvernează Ungaria din Torin”, apoi Eötvös și alți membrii ai partidei independentiste, ca oameni protestanți, ved în căsătoria civilă un atribut, ce

apartine puterii lumesci a statului; ei cred, că liberalismul pretinde, ca se fie introdusă căsătoria civilă.

Școala ne învață, se continuă în scrisoarea amintită, care este teoria liberalismului, care ceea a conservatismului. Viața practică ne spune, că societatea, în cele lumesci chiar, atâta lipsă are de biserică, ca și de stat; că liberalismul și conservativismului trebuie combinate la oaltă. „Medium tenere beati”! Statul se nu umilăscă biserică și pre slugitorii ei, căci puterea este numai dela Dumnezeu! Când decade vađa bisericeii, decade simțul religios și decade virtuțile cetățenesci.

Chiar fiind-că trăim într'un timp materialist, biserică trebuie înălțată, și ajutată, ca se nu cădem apoi cu toții în anarhie, confuzie și desperațiune.

Suntem noi ori ba societate creștină? Dacă suntem creștini, trebuie se o recunoșcem această sus și tare! Și o societate creștină n'ar trebui să sufere introducerea de lucruri necreștinesci, anticlericale.

Cei cu gura liberală strigă, vedeți în Franța! Vedem o anarhie în societatea franceză. Vedem moravuri decădute, oameni crescuți în ateism, decrescerea populațiunii franceze.

Vedem în Germania protestanții socialismul în creștere, miseria lucrătorilor, vaete și suspine, un reu ce nu se poate sana nici prin arme, nici prin mesuri polițiale, ci numai prin preceptele religioase lui Isus. Creștinismul ne învătă se nu cuprindem tot pământul, ci se lăsăm parte la toți din el.

Liberalismul modern lasă „mână liberă” celui mai tare se exploateze pe cel mai slab. Dă titlu de drept celui mai mare se înghitească pe cel mai mic. Căci așa fac dobitorii în pădure, și pescii în mare; cei mai mari înghitească pe cei mai mici.

Spiritul creștinătății pretinde, ca cu toții se avem parte aici pe pământ, ca și în ceriu. Ne spune, că averea prea mare corupe familia, în-tocmai precum sărăcia gollă sleiesce pe om. Creștinismul face egalitate, frăție-

tate, dreptate între oameni; ér nu teoria liberalismului fals. Creștinismul ne învață că în lumea această este anomalie, când unul „domnesce” asupra celuilalt, fiind-că nu este altul domn adevărat, de cât cel din ceriu. Domniile pământesci sunt numai umbre, pe lângă domnia de sus.

Nu este diplomație, nu este constituțiune, nici liberalism — în contra legii lui Isus, care ne direge viața în-tregă dela légân până la mormânt.

Reformele bisericesci, ce vor se se introducă la noi, de sigur că nu vor contribui la întărirea legii lui Isus, la înălțarea bisericeii, ci mai mult la umilirea ei. Noi românii, cari am vădit trecând atâtea furtune preste capetele noastre, trebuie se ne pregătim de cu vreme la cele ce ne așteptă și se ne folosim de toate mijlocele, ce ne pot sta la dispoziție, ca se paralizăm efectul rău, ce reformele bisericesci vor se-l facă bisericeii și poporului nostru, atât în privința morală, cât și națională. De cu vreme se fim atenți la cele ce se fac și fiecare se și facă datoria.

Revista politică.

Cestiunile atât de incurcate despre politica bisericească a guvernului se vor lămuri în curând. Cu datul de 25 Septembrie n. se anunță din Strigoni, că primarele Vaszary a plecat la Viena în urma unei invitări speciale a monarhului. Acesta călătorie se explică așa, că, dela aparițiunea enciclicei papale, nu s'a dat primatului ocaziune a fi primit de Maj. Sa și că astfel nu a avut nici ocaziune se se exprime înaintea Maj. Sale cu privire la enciclică. Dacă cumva s'ar ivi necesitatea ca se se începă negocieri cu membrii guvernului, primarele va veni direct dela Viena la Budapesta. Acesta audiență va urga soluțiunea definitivă în cestiunile politice bisericesci astfel, că la începutul sesiunii parlamentare de toamnă partea cea mai mare a greutăților va fi delăturată. „P. Lloyd”, înregistrând

această scire, adaugă: După a noastră credință sperăm, că primul prelat al Ungariei va avé și în casul acesta înaintea ochilor devisa: pace și va căuta se o realizeze, pentru-ca dorința atât de intețitoare a majorității liberale din țără se se împlinescă și ca el, primul prelat catolic, se nu vină în contradicere cu datorița, ce o are.

Dieta ungară s'a redeschis. Incă în prima ședință era se se întemple scene turbulente, care de altfelu amenință de pe acum actuala sesiune dietală. Deputatul Szalay a înaintat președintele cu interpelețiune urgentă, referitoriu la răspunsurile, ce le-a dat Maj. Sa deputațiunilor comitatelor cu ocaziunea manevrelor la Güns. Interpelelele în motivare dice, că nu vrea se amestece în afacere numele regelui. Răspunsurile dela Güns, deși unele foi le-au privit ca o învățătură dată lui Apponyi, partidul independent le-a luat asupra sa, pentru-că pe el și îl privește. Apponyi va sci se nu rămână datoriu cu răspunsul. Interpeleantul nu și poate explica, ce incident a putut obveni, ca tocmai acum se se facă amintire de basa dela 1867 ca și cum ea ar fi sdruncinată și că pentru ce s'a accentuat atât de mult pacea confesională. Il face responsabil pe ministrul preșident pentru aceste enunciațiuni ale regelui. Se poate că ministrul a greșit locul, unde trebuiau ținute acele răspunsuri. Ele se potriveau la Borosbeș și cele dela Borosbeș la Güns. Răspunsurile dela Güns numai vor întări rëndurile partidei independente și nu le vor slăbi. Ministrul a prezentat Maj. Sale situațiunea prea nefavorabil. Interesele materiale ale națiunii magiare sunt jertfite în favorul Austriei. Nu e de ajuns cu atâta, a mai îngropat și pacea confesională. Toate acestea are se le susporțe națiunea, dar se se ferescă ori cine a o atinge la rană, a-i ataca nisuințele pentru independentență. — Ministrul Weckerle sub cuvânt că se vor mai anunța interpelețiuni în această afacere a amănat răspunsul.

FOIȚA.

Flori și buruieni.

Novelă de Ilarie Chendi.

Nu ați umblat nici când prin Osendaia? Nu cred, nu, căci satul ăsta atât e de mic și de sărac încât de mila lui se nu te opresci în el — și deșu așa fac domniile cei mai mulți, ei fug de sărăcime ca cel necurat de tămie, în loc se întindă mână de ajutor, ei își pun mâna pe ochi și trec de scărba pe lângă săracul. Ce rea e lumea cea avută, nu vrea se scie, că inimi mari și curate numai la cei neîmbuibaiți sunt de a se căuta, e păcătoșenie și muncă zadarnică de a vena după prietini cu stare, de a rêvni tot la belșug!...

Supărăcios și adevărat! Asta o sciun toți cei din Osendaia și o simt greu, vedând cum se feresce omenimea de satul lor cel prăpădit. Pe „valea mazării” cea turbată în sus, colo unde se varsă în ea „valea corcotelor” se ridică satul de vre-o treișeci de fumuri în totă sărăcia lui; case părgănite și scunde fără hórne, acoperite de trestie afumată sunt locașurile osendăienilor, a

iobagilor și osendăiilor de odinioară, prietini le sunt numai cocostirgii și rëndunelele — ér pe scăieții de prin grădini flecăresc vecinic atigleții și țigileanii cei veseli, alungând pe pitulușii cei cu frica în sin în lițiunul des din fundul grădinilor.

Satul întreg pare că e o grădină săracă, uitată de Dumnezeu, sălci plecoșate, și plute mărețe ascund sub crengile lor bordeiele cele puține și risipite, hotarul satului e mic, pământul puțin și neroditor, cel mărghinăș e domnesc, chiar și pădurea cea străveche de cătră a-sintea sôrelui e domnescă.

De-asupra satului cătră sôre-rêsare se ridică horeții, coste piezișe acoperite pe pôle cu fel de buruieni, cu cinlini și pălăgini, cu tremurice și prescurice, cu secernici roșii și cu pălcuri de măsălania, printre toate își scot capetele gingașele firicele de romoniță și câte o tufă de sugel și de săpunele; mai în sus crește colie albă séu hukur, macriș și érba cea grósă a lui „Tain”, pe care nici vitele cele mai lipite de fôme nu o iubesc.

Pe gruiul cel copleșit de trocoțel din capul satului cătră costă stă casa séu mai bine dis căsuța lui Lia Largu, a vecinic

superatului moșneag. O căsuță ca toate celelalte din sat cu pereți îngriși și bătuți cu pământ, cu coperiș sărăcăcios de trestie și cruce de lemn, cu grădină, în care sălata și curechiul se adăpostesc la umbră de stir roșu și lobodă uriașă — dar totuși se deosebesce de celelalte căsuțe, căci la pórta cea hârbuită atárnă o sticlură gollă și un mănunchiu de fân legat.

Un mic ocol de grădele pentru rimători, un șopron ce scutesce tacămurile trebuincioase la câmp, un staul mic și o șură, din care puii de vrabie plâng vecinic cântecul fômetei, un pleznicer pentru terno-metă — étă tot, ce împodobesce curtea cea plină de nalbă și zernă a lui Lia Largu.

Dacă v'o spun, că Largu e cel mai avut din sat, vă veți mira poate de atâta sărăcie și dacă vă mai mărturisesc, că totuși el e cel mai supărat din Osendaia și că toți ceilalți își petrec vremea povestindu-și vesel bamele moștenite, veți dice cu mine: Ce lume întorsă! Dar așa-i! Largu are o inimă ca pânea cea bună, și astfelu de oameni totdeuna simt mai greu minciunile, rêuțăile și nedreptățile, ce se urzesc și se țes în lume; o inimă simțitoare pătimesce mult și e demnă de jelanie!

Cu capul plecat, cu fruntea împăturată în crețe ca tómnă ogorul, cu pèrul albit ca câmpul de brumă, cu ochii spălăciți, cari par a fi culcușul unei mâni ascunse și unei supărări dureroase, cu buze fără roșetă, ce tremură de câte ori vorbesce — așa se ve închipuiți pe bătrânul Lia Largu!

E Duminecă, sfântă și de rugăciune și odichnă, popas binevenit pentru toți muncitorii credincioși. Curtea lui Lia Largu nu mai e cuprinsă de linise, nu mai se-mână cu progadia satului, ei svon de mulțime omenescă străbate din ea la urechile trecătorilor. În șură sună scărțăitorea vióră a lui Babuc și fetele, feciorii, flórea satului, fala osendăienilor își însufletesc mâinile la jocul cel strămoșesc.

Aria șurii game sub bătăile de picior e a resfățărilor jucători, acoperișul stă se se ridice în vezduch de chiotete sburdalnicilor flăcăi. Sboră vrăbiile, sboră cu dróia stérnitate din cuiburile lor, ér din cuibul de cocostirg de pe vârful șurii își scot capetele puii cei blegi, lungindu-și gâtul spre jucători. Da au și ei săracii în viața lor câte o și frumoasă! Băbuc încetă deodată și o fată svelță cu cosițe lungi, plăvițe stropesce cu apă

Diferitele partide din dieta Ungariei au ținut conferințe în cluburile lor. În clubul partidului național ținut Apponyi o vorbire interesantă, în care accentuă, că și susține întru toate enunțările, ce le-a făcut la Wortberg și Sătmar. În privința politicii bisericești a guvernului, a declarat, că vrea să spriginască guvernul, dacă nu va afla, că modul de a aduce ordine în stat și pace religioasă e greșit. Pentru membrii partidului național însă, spriginirea ori combaterea politicii bisericești nu formază chestiune de partid, căci această nu figură în programul partidului și nu vooce ca populațiunea să fie desbinată în partide religioase. Cu mare emfaz vorbi apoi cont. Apponyi despre „clădirea independenței naționale” a Ungariei, pentru care scop se angajează cu onora sa politică. Pentru această partidul național trebuie să lupte cu atât mai energic cu cât regimul se arată mai slab în această privință.

În clubul partidei independente s'a discutat cu mare vehemență afacerea răspunsurilor dela Güns. Independenței vreau să formeze din acest cas o mare acțiune politică parlamentară și conferința luă conclud ca să facă apel la toate partidele opoziționale să meargă mână în mână. Tote vorbirile trebuiesc îndreptate contra guvernului. Mare interes deșteptară împărțările lui Polonyi. El a descoperit, că în conferința confidențială pentru programul de activitate al dieței Wekerle a declarat, că în scurt timp se va afla în pozițiune a prezenta proiectul despre căsătoria civilă obligatorie.

* * *

Presă europeană se ocupă cu toaștul, ce l'a ridicat presidentul republicei franceze Carnot în Beauvais după terminarea manevrelor și luarea în revistă a trupelor. Carnot a accentuat puterea armată a Franciei, care și prin manevrele din urmă a dovedit că se află la cel mai înalt punct, a dovedit, că Franția se poate basa în tot momentul pe fidelitatea și bravura armatei. Ea poate ține balanța păcii și se simtă fericită, că poate arăta probe de curtoasie și prin serbările cele va arangia față de flotele rusesci. Franția nu urmăresce scopuri ofensive, dar dacă s'ar afla cineva să o scotă din pacinica ei activitate, va sci să răspundă în tot momentul, căci e mândră de armata, ce o are.

De ale scólei.

„Biserica și Scóla“, din Arad în nrul seu ultim, cu începerea anului nou scolar, scrie următorul articol de interes pentru scólele noastre:

aria, ca să se așeze colbul și aruncă vorbe pipărate săgalnicilor flăcăi de dindărău-i. Ceilalți se risipesc, care în cătrău pria curte și uliță ștergându-și fețele rumene de sudorea arđendă.

Pe prispa din dosul căsiii, la umbră de soc șede Ioan a lui Clopoșel, ținând pe după gât pe Florica lui Largu.

— „Acu nu-mi mai scapi Florico; ia spune-mi, sci tu ce-i mórtea?“

— „O sci tu!“ respunse copila zimbând.

— „Până acum m'ai lăsat să sufer, te-ai uitat ridând la chinurile mele, voiesci să me veđi și murind?“

— Nu dragă, căci mórtea ta ar simți-o mulți, părinți, rude — dar apoi eu ce m'aș face, eu?“

— Dacă-i așa, ce te mai împotrivesci și nu-mi dai ce-i al meu. O sărutare și mai mult nu-ți cer!

— Hm, și ore nu va fi păcat Ioane, spune!?”

— Nu Florico, nu — apoi de ce's buzele, nu de sărutat, și roșeța de pe ele nu-mai așa se se vestejescă?“

— Dar spune-mi nici rușine nu-i, Ioane?“

O trebuință, de care datori suntem a ținé sémă încă de acum dela începutul anului scolar, este, ca să îngrigim cu totă conștiința, ca scólele noastre elementare să fie cercetate de toti pruncii obligați a cerceta scóla. Ingrigirea această cade în prima linie în sarcina preotului, a învățătorului și a comitetelor parohiale. Departe se fie de noi și de acesti factori, ca să încercăm a aduce pruncii la scóla acolo, unde ei nu o cercețază, prin pedepse. Din contra tendența noastră trebuie, să ne fie, ca să facem scóla atât pruncilor, cât și părinților plăcută, interesantă și atrăgătoare.

Și în punctul acesta, mulțămitea lui Dumneșeu, am făcut în timpul din urmă un însemnat pas înainte. Avem scóle multe, în cari pruncii umblă regulat, pentrucă învățătorii acestor scóle, preoții și comitetele parohiale, și-au făcut datorița, au capacitat pre părinți a-și trimite pruncii la scóla; și părinții au avut ocaziune a se convinge, că pruncii lor umblând la scóla, au făcut progres, carele le va înlesni odinioară modul de traiu, intrând în viață.

Și aceea ce s'a putat face în unele părți, de sigur se va puté face în tot locul cu aceeași căldură și cu aceeași inimă, de carea toți de o potrivă datori suntem a ne însufleși în afacerile noastre de scóla.

Acésta este unica cale, prin carea între altele vom puté, să facem, să amuțescă unele vorbe, ce ni se insinuă, că nu ne găsim destul de înaintați pre calea culturii și civilizațiunii. Poporul nostru a dat destule dovedi în timpul din urmă, că jertfescé ceea ce póte pentru o mai bună și mai nimerită crescere a fiilor săi. În fața acestor jertfe este natural, că el de sigur își va impune bucuros și ordinea și punctualitatea, ce se recere întră trimiterea regulată a pruncilor săi la scóla, dacă va fi bine condus de organele, cari stau nemijlocit în fruntea afacerilor scolare.

Cu acésta bună ingrigire din partea fruntașilor parohiei vom puté face neapărat tóte îmbunătățirile trebuincioase pentru ameliorarea frecuențațiunii, și prin acésta scólele noastre vor face din ți în ți tot mai mult progres.

După planul de învățământ introdus în scólele noastre elementare, elevul póte căpăta atât o bună educațiune, cât și un material de cunoștințe spirituale-morale, cari pot pe de o parte să servescă de un îndreptariu sigur pe tóte terenele vieții, ér pe de altă parte elevul eșit din scóla își póte însuși mări terenul cunosințelor.

Astfeliu de ingrigirea, ca elevii se cerceteze scóla regulat, sunt legate multe și mari interese, este legat viitoriul poporului nostru.

Nu ne îndoim deci, că fruntașii nostri din parohii, aprețind după merit aceste mari interese, își vor face cu deplin succes datorița.

Un lucru este însă, asupra căruia trebuie să ne așintim privirea, când vorbim de ameliorarea frecuențațiunii scolare, și anume sunt mulți pruncii de ómeni sëraci, cari nu pot frecuenta scóla, pentru-

că nu au haine pentru timpul de iarnă. Acestora datori suntem a le veni în ajutoriu prin dăruiri și prin colecte benevole, un mijloc carele s'a practicat deja și până acum cu bun succes în unele părți, și carele sperăm, că cu bună voință se póte practica în tot locul.

Póte să fie grea și anevoioasă capacitatea poporului nostru în unele părți de a-și trimite pruncii la scóla. Dar nu este cu neputință, pentru că în acésta capacitate și în plăcerea de a pune în aplicare tóte mijlócile spirituale morale pentru ameliorarea frecuențațiunii scolare se arată, și se dovedesce cu deosebire iubirea față de biserică și față de popor, interesul și iubirea de viață a popórelor.

Și după ce împrejurările noastre pretind chiar dela noi, generațiunea actuală, o dezvoltare cât mai repede, este natural ca toți să contribuim cu plăcere întră a ne face datorița cât mai conșciențios pre acest teren.

Și lucrarea noastră spornică și productivă va fi de sigur, dacă vom ingrigi ca cu ameliorarea frecuențațiunii se ameliorăm și metódule de învățământ în măsură tot mai mult corespunzătoare cu trebuințele poporului nostru!

A fost adevărat, și póte că mai este și astăzi la mulți dintre noi credința greșită, că scóla elementară este chieamă a da elevilor numai desterități trebuincioase pentru cetire și scriere. Și de aci a urmat, că póte că nici nu i-sa dat pe alocurea scólei elementare importanța, pre care ea o reclamează. În fața acestei credințe greșite, înregistram cu bucurie, că mulți dintre învățătorii nostri prin capacitatea și zelul lor au dat deja dovedi, că scóla noastră povorașă póte preda cu succes în elemente tóte cunosințele de lipsă pentru viață. Avem astăzi în poporul nostru mulți cărturari, ómeni pricepuți, ómeni, cari sci se-și pórte cu demnitate greutățile și necasurile vieții. Acești ómeni se vor înmulți din an în an, dacă vom ingrigi de ameliorarea frecuențațiunii scolare; și înmulținduse cărturarii în popor se va ridica țaria bisericii și puterea de viață a poporului.

Cerem dară și la începutul anului scolar, în carele am intrat atât pentru ajungerea acestui scop mare, cât și pentru ameliorarea frecuențațiunii scolare, ca în învățământ se avem considerare în prima linie la trebuințele reale ale poporului. Se dezvoltăm adevărat în elcvi în măsură tot mai mare prin cuvânt și prin exemplu spiritual de lucru, de ordine și punctualitate, plăcerea de a învăța și a gândi și a judeca, eapacitatea de a distinge între tóte împrejurările între bine și între réu și tendența și plăcerea de a se însuși în modul de gândire și acțiune de voința lui Dumneșeu.

Lucrând astfel activitatea noastră pre terenul educațiunii generațiunilor viitoare va fi, și va deveni din ți în ți mai mănósă.

Noutăți.

Serviciu divin. Eri, în 15 Septembrie v. în ziua S. Mc. Nichita Rom. patronul seminarului nostru „Andreian“, s'a ținut serviciu divin în biserica catedrală din Sibiu-cetate, la care au asistat corpul profesoral și elevii seminariali.

* * *

Ministru de resboiu Denumirea ministrului de resboiu comun, a generalului de cavalerie Edmund nob. de Kriehamer s'a indeplinit și pe cale formală. Fôia oficiósă a publicat autograful prea înalt. Noul ministru a avut o audiență la Maj. Sa, apoi a fost primit de archiducele Albrecht.

* * *

La biserica română din Paris a fost numit Prea Cuvioșii Sa protosincelul Meletie Dobrescu, licențiat în teologie, în locul titularului Economul Ioan Severin, rămas în disponibilitate.

* * *

Érași o născocire „patriotică“. Scirile din Budapesta anunță, că procuratura din Arad a introdus cercetare penală contra locuitorului român Eduard Dirha din Csermó petru-că acesta la gara din Boróșineu pe când venea trenul cu regele, a strigat „Abzug“. Dirhan a făcut acésta la indemnul unui învățătoriu român.

Sêrmanii șovinisti numai sci cum se imbecete lumea cu apă rece. După informațiunile noastre lucrul stă astfeliu: Pe când românii strigau „se trăiască“ un tinăr magiar a strigat cătră români „Abzug“, dar precum se vede magiarii tot pe contul românilor vreau se scape de belea.

* * *

Supărare patriotică. „Magyar Hirlap“ a căpătat la mână o „boletă“ de vamă din Brașov, pe care era text nemțesc și numele orașului tipărit: „Kronstadt“. Savanții dela „Magy. Hirl.“ đic, că autoritățile din Brașov ar trebui să învețe odată, că Kronstadt unguresce se chiamă: Nagy Szeben—?!

* * *

Povestea atentatului dela Bocsig. „Bud. Hrl.“ în Nrul seu de Marți, 26 Septembrie c. scrie: Corespondentul nostru din Arad ne depeșeză, că Kovács inspector suprem de căile ferate și Hegedüs inginer, au supus în Bocsig pe Blasko Lajos, ajutor de păzitor al călei ferate la un interrogatoriu și acesta a mărturisit, că el n'a aflat șurube, că nici nu le-a putut pune la loc și tóta povestea a scornit-o pentru de-a căpăta o renunerațiune „M. Hirl.“ va susținé și acum, că a fost atentat, plănuit de români? Risum teneatis...

* * *

Anuarul universității din Bucuresci. D-l Tit Maiorescu, rectorul universității din Bucuresci, a luat deciziunea de-a publica un anuar al acestei universități dela înființarea ei și până ađi.

* * *

Inscrierile pentru semestrul prim al anului scolar 1893/4 la universitatea din

— Deu nu, nici înainte ómenilor, nici înainte lui Dumneșeu!

— Atunci bine, dar numai odată, deo Ioane numai odată, căci mă înădușesc — dar stăi, îngăduie, trebuie să fie asta?

Dar nu o mai ascultă Ioan, ci cu révnă nestavilită o stringe tremurând la pept făcându-i birul dragostei.

O, clipe a celor dintâi sărutări, lume de povești și vise, simțiri sante în lumea păcătoasă, desfătări ângeresci pe pământul cel sarbéd, plăceri și poște nevinovate a muritorilor simțitori, cine vă póte pe voi descrie!!

Un ris de mulțămire a deslipit buzele îndrăgiților tineri de pe prispa — apoi uitându-se unul la altul au isbucnit în plâns — au vêrsat lacrimi de fericire și ér s'au sărutat;

Clipă sântă, tainică, simțită de inimi cum adese numai între cei sëraci găsesci!

— „De ce plângi Florico?“ — „Da tu Ioane“. Intrebări fără respuns!

— Adicăte, da, Ioane, am de ce plânge! Eu aci fericită — căci a sta lângă tine-i fericire — eu aci, și tatăl meu supărat de mórte bolnav!

— O, sci tu ce a adus pre tatăl tãu în bóla! Și de ce'l mai plânge pe fiul cel ré-tăcit Ghiță? Nu are destulă alinare la sfârșitul vieții cu tine, nu-i voi puté fi eu mai mare mângăiere chiar decât Ghiță. Jălesce, pentru-că fiul obraznic, după-ce a apucat în domnie să lapédă de densusul și nu-l mai cunosce, jālesce pe un șerpe, ce trebuie stins de pe fața pământului.

Destul cu durerea vóstră Florico, s'a gâtat ghemul tăcerei, mâne chiar am sê-mi trimite pre părinții mei la nenea Largu ca să facă bunăvoința!

— Și bine va fi așa badițule? Incetăvor atunci durerile noastre?

— Așa cred Florico, că cu mine va veni și pacea în casă. Și ore învoiesc va tatăl tãu? Scii tu, că lumea de ađi e șódă de tot!

— Vorbă să fie badițule, cređi că tatăl meu nu va fi mândru să te aibă de ginere?!

— Ia lasă-mă la pãrdalnicu, nu me prea ridică!

— Însă sê-ți spun ce voi face, dacă voi vedé, că nu se învoiesce, te iau frumu-

șel de mână, me înfățesz înainte lui și îi spun, că la tine mă gândesc:

„séra și dimineața
preste ți to'đeuna,
Sâmbăta numai odată
Duminea đina tótă“.

ii spun, că fără tine mórtea va fi șórtea mea, îi spun...

— Ia tacăți gura, Ioane, nu începe cu d'al d'estea căci imi vine sê-ți întind cu voie buzele și sê-ți astup gura cea flecăritóre.

— Și nu ții témă, că me vei înăduși? — Nu!

* * *

Pre-când astfel șoptiau tinerii din dosul casei Largu, bêtrânu, împărția între voinici sticlóte cu beuturi, ér la fete apă rece, după cum cereau. Si se adunase hora întrégă de fete și flăcăi în giurul lui, fetele să recoriau cu frunze mari de brusturi, ér flăcării își ștergeau fruntea cu basmale înștreinate capeșelor copile, đinelor ademenitóre. Toți așteptau ca după obicei să le povestescă ceva bêtrânu, să le dea povețe ca în tótă Dumineca.

(Va urma.)

Cluș se vor face dela 1—12 Octobre a. c. Ascultătorii au să se prezente în persoană la singuraticii profesori cel mult până în 15 Octobre. Ei vor căpăta indecse nouă, în care pentru constatarea identității se va așeza fotografia respectivului ascultătoriu.

Anarhiști în Viena. Faptele din urmă ale anarhiștilor din Viena au insuflat grăză mare în poporațiunea de acolo. Poliției i-a sucsa a pune mâna pe câțiva dintre căpeteniile anarhiștilor și a aflat în localitățile lor ascunse: broșuri, foi volante, arme etc. Ea a descoperit multe secrete din planurile lor. S'a dovedit, că sunt organizați pe o linie mare și în relațiunii cu anarhiștii din Londra și alte orașe.

Imperatul Wilhelm. carele după manevrele dela Güns a făcut mai multe vânătoare în împrejurimea Mohaciului a plecat dela Mohaci la Viena.

Regele Aleksandru. Tinerul rege al Serbiei Aleksandru a plecat la Abazia și a călătorit preste Budapesta și Fiume. În Abazia va conveni cu tatăl său. Înainte de plecare, a dat un apel către poporațiune să fie înțeleptă și să asculte de autorități.

Correspondențe particulare ale Telegrafului Român.

De sub Pétra Craivei, la 9 Sept. 1893.

Onorată redacțiune! Dina de eri, 8 Septembrie 1893 a fost pentru mica noastră comuna Craiva o zi memorabilă, de bucurie, de veselie și de rară srbătoare. Eri după finirea santei i liturgi s'a săvârșit prin p. adm. protopr. Nicolau Ivan, asistat de preoții George Muncuș, Teodor Pop, Alexe Neagoe și preotul local Ioan Morușca sântirea noului edificiu scolar și maslu general la întreg poporul.

După terminarea acestor acte părintele adm. protopr. fină o cuvântare pētrunzătoare, arătând însemnătatea instituțiilor culturale și menirea lor. Indemnă pre popor, că precum s'a jertfit de a ridicat și înfrumusețat pre fca bisericeii — școla — se nisuseă a afla mijlôcele și pentru ridicarea și înfrumusețarea mamei acesteia — biserica — care se află în stare jalnică, și cuvintele și sfaturile părintelui adm. prot. n'au fost mazere aruncată în părete ci au fost plante nobile care se înrădăcinară afund în inima întregului popor, ceea ce se vede din ceea că, după prând în ședința ținută de comitetul parochial pentru colaudarea noului edificiu scolar din partea unui expert, comitetul parochial împreună cu întreg poporul cu mare insufletire puse basă unui fond spre mărețul scop „Fondul pentru edificarea bisericeii gr. or. din Craiva” declarându-se poporul unanim cu bogat cu serac, că va contribui din rodurile sale anuale, din vin, grâu și cucuruz a suta parte. Oferitul e modest dar cu speranța în ajutorul lui D-deu și prin o înțeleptă manipulare în scurt timp vom ajunge la un rezultat îmbucurător. S'a hotărât ca aceste produse adunându-se cu finea fie cărui an să se prefacă în bani, cari să se depună la o cassă de păstrare spre fructificare, având a se manipula prin epitropia parochială deosebi de cealaltă avere bisericească pre lângă rațiociniul anual în regulă. Cu acēsta s'a terminat ziua de eri și poporul s'a depărtat cu lacrimi de bucurie în ochi, exprimându-și mulțumita față de abilită și înțeleptul conducător al tractului nostru, atât de delăsăat până acum. Un asistent.

Morală creștinăscă.

— Spicuirii. —

Lucrul și pompa — dice părintele Clement din Alesandria — nu fac pre om mai bun, nici mai fericit. Frumuseța sufletului este virtutea, dreptatea, cumpētul, inima nobilă și credința religioasă.

Priviți bisericele din Egipt, în ce pompă sunt îmbrăcate, în aur, în argint, os de elefant și petrii scumpe.

Dacă însă veți ridica vëlul de pe altariu, veți vedea, că Dumneșul lor este o mătă, un crocodil, ori un șerpe, ce nu merită să se șadă în biserică, ci în pesceri și lapasturi.

Este lucru nepriceput, cum au putut ômenii rătăci până acolo, încât au adorat făpturile lui Dumneșul, în loc să adore pe însuși Dumneșul. Sôrele, luna, stelele servesc spre determinarea timpului, sunt făcute de Dumneșul, întocmai ca înțepii și ômenii. În loc să cădeți în genunchi înaintea sôrelui, adorați pre Dumneșul făcătorul a tôte.

Să luați a minte — dice părintele Origene — unde duce pe om beția? Cine nu e rătăcit în Sodoma, acela este înșelat prin beție. Cine a fost cruțat prin plôia de foc, acela va fi mistuit prin para focului femeesc.

Ce macabei — dice sântul părinte Grigorie — mulți nu-i stimăză, căci nu pentru Christos și au vârsat sângele lor. Ei totuși merită stima noastră a tuturor, pentru că au fost statornici în credința părinților lor, și au luptat pentru ea.

Ce lucru plăcut este — dice s. Ioan gură de aur cetirea santei scripturi! mai reventitôre da cât mirosul florilor câmpului, mai plăcută de cât grădina cea mai pomosă. Sânta scriptură este un scut tare al inimei, ea îți ridică mintea și judecata; nu te lasă în desperare, te apără în contra săgeților diavolului. Sânta scriptură este un paradis, florile din el îți detectează inima, fructele își nutresc sufletul.

Vorbesce cu moderațiune și blândețe cu aceia cari sunt de altă opiniune. Sumeția e cauza rătăcirii lor. Buba grea trebuie prinsă lin, medicii o spală cu burete môle. Nu rușina pe contrariul, ci îl luminează.

Nu beția produce plăcere sufletului, ci rugăciunea. Vinul produce furtună, cuvântul lui D-deu luminează și pace.

Sgârcitul urește pre tot omul. El urește pe cel serac, căci se teme să nu-i ceră ceva, urește pe cel avut, căci nu pôte ajunge stăpân preste averea lui. El este cel mai nefericit între ômeni.

Muerea pōrtă grije de averea din casă; ea direge treburile din luntru. Bărbatul are grije de treburile publice; aduce legi țerii, face dreptate între cetățeni, și cu arma își apără patria. Muerea nu încinge sabie, ea nu învêrtesce sulfa, ci învêrtesce fusul, țesă pânza, crește copiii în bine, și grijesce de servitori. O muiere cuminte, cu simțeminte nobile și cu credința religioasă prețuesce mai mult ca lumea întrégă.

Muierea nu prin nascerea, ci prin crescerea copiilor devine mamă; lucrul naturei este nascerea, ér educațiunea copiilor este lucrul voinei.

Regele direge treburile lumesci, preoții cele sufletesci. Nu condamna clerul, când vei afla vre-un preot nedemn. Nu trebuie condamnată instituțiunea, ci persoana. Iuda a fost un vênțătoriu, dar pentru aceea nu condamnăm instituțiunea apostolôscă. Nu este greșală în instituțiunea preotôscă, ci pôte fi păcat în inima unor singuratici. Regele pōrtă resbel în contra barbarilor, preoții pōrtă resbel în contra duhurilor rele. Regele își plēcă capul înaintea preotului, și acesta unge fruntea regelui cu mir.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Țera noastră.

Descriere populară a Ardêlului.

de

Silvestru Moldovan.

(Urmare.)

Ocupațiunea sêliștenilor, precum și a românilor din satele, ce încungioră Seliștea, a fost odinioară economia de vite și în deosebi oieritul. Ei treceau cu turmele lor, compuse din mii de oi, în România și Basarabia, apoi preste Dunăre pe câmpiile Bulgariei și ale Turciei. Seliștea și satele,

ce o încungioră, sunt aședate pe margine, adecă dela ele încolo spre mēdădi nu se mai află comune, ci numai munți până dincolo de graniță, înspre șesul României. De aceea locuitorii lor sunt cunoscuți ca oieri sub numele de „mărgineni”. Ocupațiunea de frunte a lor este și acum oieritul, dar scumpindu-se pășunatul atât la noi, cât și în România, sêliștenii, ca ômeni harnici, întreprindători și umblați în lume, s'au apucat și de negoț, făcând câștiguri bune. Unii din ei au deschis bolți în Seliște, alții prin satele din apropiere, ér mulți dintre ei, mai cu samă din cei mai tineri, trecând în România, cu oile, s'au aședat prin diferite orașe ale României, ca boltași. Toți aceștia însă sunt mândri de originea lor și în legături neîntrerupte cu rudenii și prietini de acasă. Întrre selișteni să află și mulți meseriași; cu deosebire sunt vestiți cojocarii din Seliște, cari pregătesc lucruri de cojocărie fôrte frumoșe și trainice. Femeile în deosebi se ocupă cu țeseturi; ele țes din lână țole și tot felul de straine pentru casă, apoi pânză frumôsă și trainică, cu un cuvânt ele își îmbracă casa cu țeseturi eșite din mâinile lor.

Femeile din Seliște și jur sunt vestite și mult admirate pentru frumuseța lor.

Călătoriul nēmț Bergner, cercetând Seliștea, a fost încântat de frumuseța seliștenelor și de eleganța portului lor. „Formele corpului lor, — scrie el în cartea sa, — sunt proporționate, pērul este uneori bălaiu, mai mult însă negru, ochii au adese o strălucire pasionată, trăsurile feței sunt fine și ele au adese fața roșie ca sângele și albă ca spuma laptelui. Grație desăvârșită, finețā în trăsurile feței, dispoziție farmecătoare, conștiință despre frumuseța lor, ambilitate răpitoare și mai pre sus de tôte o vioiciune atrăgătoare: étā însușirile unei seliștene. Ce frumoșe sunt ele! Într'adevăr îi vine omului a crede, că cineva a ales dintre românele din țara întrégă pe cele mai drăgălașe și le-a aședat aici.”

Portal seliștenilor, precum și a românelor din satele, ce încungioră Seliștea, cum sunt: Cacova, Secel, Sibiel, Vale, Galeș, Tilișca, ni se infățoșeză, cu deosebiri fôrte mici și neînsemnate, astfel:

Ele pōrtă pe cap, atât cele bătrâne cât și cele tinere, cârpe negre de pēr; în zi de srbătoare cele bătrâne pōrtă învêlitoare albă de giolgiu și peste ea legă un vël alb, subțire, numit „sovenel”; nevestele își învêlesc capul cu cârpe de pēr colorate, cu flori și învêrgate cu mētasă, unele chiar cu cârpe curat de mētasă, ér peste ele se legă cu un vël numit „pachiol”. Fetele în zi de srbătoare își încing capul cu o petea (peteaua o numesc ele „frunză”), colorată (vînētă sau rosa) și peste acēsta legă „pachiolul”. Deosebirea între sovenel și pachiol este aceea, că sovenelul este un vël mai dur, ér pachiolul mai fin. Fetele și nevestele pōrtă în zi de lucru peste cârpe pādării de pae albe, împodobite unele cu flori, ér altele numai cu petea de catifeu nēgră. Fetele și nevestele pōrtă mărgele colorate și salbe.

Ile sau cămeșile sunt de giolgiu; ele sunt cusute cu negru, atât încheieturile, cât și altifele. Mâncile sunt cu flodori, din câte trei lați. Nevestele au la grumazi ciupag, cusut cu mētasă vînētă, nēgră, roșie și cu sîrmă; ciupagul dinainte e îngust (mai îngust de un centimetru) ér îndêrșt mai lat. Fetele au la grumazi bēta, cusută tot cu aceleași colori ca ciupagul și e ceva mai lată, ca acela. La neveste cămeșile se încheie la o parte, ér la fete la mijloc. Pôtele sunt cusute de cămeșă. Ele sunt pe marginea din jos în câte 3—4 îndoituri cusute. Astfel sunt cămeșile de srbătoare. Cele de purtat în zi de lucru sunt tot așa, cu deosebire, că sunt cusute cu bumbac negru, fără mētasă și fir. (Va urma.)

Bibliografie.

A apărut:

Istoria universală pentru școlile secundare de Vasile Goldiș profesor. Volumul II, evul mediu, cu 70 de ilustrațiuni. Prețul corône 2 50 (fl. 1.25).

Convocare.

„Reuniunea învățătorilor români gr. or. din districtul X Brașov al archidiecesei transilvane”, își va ține adunarea sa generală la 27, 28 și 29 Sept. st. v. a. lc. în Măgheruș, cu următoarea

Programă:

Luni 27 Septembrie la 9 ôre a. m.

Membrii reuniunii vor asista în corpore la serviciul divin împreună cu invocarea Duchului sânt și parastas în memoria membrilor decedați ai reuniunii.

Ședința I. Luni 27 Sept. la 10 ôre a. m.

1. Deschiderea ședinței prin presidiu.
2. Constatarea membrilor prezenți.
3. Raportul general al comitetului despre activitatea sa în decursul anului 1892/3.
4. Raportul cassariului despre averea reuniunii.
5. Raportul bibliotecariului.
6. Alegerea comisiunilor revêșdătoare și de scontrare.

Ședința II. Luni 27 Sept. la 3 ôre p. m.

7. Desbaterea asupra: „Regulamentul afacerilor interne ale reuniunii”.

Ședința III. Marți 28 Sept. 9 ôre a. m.

8. „Introducerea în școla Herbartiană”, temă lucrată de vice-președintele I. Darius.

9. „Lecțiune practică, cu elevii din religiune”, predată de membrul Iosif Aron.

Ședința IV. Marți 28 Sept. 3 ôre p. m.

10. Raportul special al comitetului asupra temelor pertractate în despărțeminte:

- a) care e timpul cel mai oportun pentru ținerea esamenelor publice la școlile noastre primare?”
- b) „Sunt practicabile cronicile în școla populară sau nu?”
- c) „Propoziția și părțile ei secundare”.

Ședința V. Mercuri 29 Sept. 9 ôre a. m.

11. Rapôrtele comisiunilor.

Ședința VI Mercuri 29 Sept. la 3 ôre p. m.

12. Stabilirea bugetului pro 1893/4.
13. Propunerii.
14. Alegerea comitetului pentru un nou period de 3 ani.

Din ședința comitetului central al reuniunii, ținută la 4 Iunie, 1893.

Ioan Popoa,
președ.

N. Bârsan,
secretar I.

Avis pentru învățători.

Apropiindu-se începerea școlilor pe anul scolar 1893/4 venim a recomanda p. t. învățătorilor și bărbăților de școlă următoarele cărți scolare din editura tipografiei archidieceșane gr. or. din Sibiu.

Micul prietin al copiilor, adecă carte pentru învățarea scrierii și cetirii de Silvestru Moldovan. Cu o îndrumare la finea cărții. Prețul broșat 22 cr. legat 25 cr. ABC-dar aprobat pentru școlile gr. or. din archidieceșca noastră și din diecesea Aradului.

Apoi

Din biblioteca cărților școlare pentru studiul religiunii:

Istoria Biblică în folosul școlilor populare. — Cu țece ilustrațiuni reprodu-se în format mic după biblia ilustrată de G. Doré din editura Deutsche-Verlags Anstalt in Stuttgart. Prețul legat 30 cr. broșat 25 cr.

Istoria Bisericească în folosul școlilor populare. Prețul legat 35 cr.

Sub presă:

Istoria Biblică în folosul școlilor medii. Cu 20 ilustrațiuni reproducute în format mic după biblia ilustr. de G. Doré din editura Deutsches-Verlags-Anstalt in Stuttgart.

Istoria bisericească în folosul școlilor medii.

Loterie.

Mercuri, 27 Septembrie, 1893.

Sibiu: 79 35 28 90 54

Nr. 869/1893.

[182] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci la școlile confesionale gr. or. din următoarele comune aparținătoare tractului protopresbiteral al Agnitei se escrie concurs cu termenul preclusiv 26 Septembrie 1893.

Emolumentele sunt:

1. Agnita, în bani gata 300 fl. cuartir liber în edificiul școlii, lemne de foc și grădină, preferință vor avea acei concurenți, cari vor fi absolvați și cursul clerical și va avea dexteritatea a instrui și conduce corul în cântările liturgice.

2. Magarei, în bani 300 fl. cuartir în edificiul școlii, lemne de foc și grădină.

3. Prostea, în bani 300 fl. cuartir, lemne de foc, și grădină.

Concurenții la vre-unul din aceste posturi vor avea a-și așterne petițiile lor concursuale instruite conform legilor în vigoare, la oficiul protopresbiteral până la termenul mai susindicat.

Agnita, 21 August, 1893.

In conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Oficiul protopresbiteral.

Sabin Pizo,
protopresb.

Nr. 499/1893

[181] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile din comunele mai jos însemnate din protopopiatul Cohalmului, se escrie concurs cu termenul de 20 de zile dela prima publicare în diariul „Telegraful român“.

1. Mateiaș, cu salariu anual de 300 fl. 100 fl. din alodiu, 200 fl. dela popor, cuartir, lemne de foc și folosirea grădinei de școlă.

2. Bogata oltână, cu salariu anual de 225 fl. și anume: 120 fl. dela popor, folosirea a două pământuri cu 80 fl. și 25 fl. venite cantonale, având învățătorul a ținea și strănă în Dumineci și sârbători, cuartir și lemne de foc.

3. Ticușul român, cu salariu anual de 300 fl. 240 fl. dela popor, 60 fl. venitul dela folosirea a două pământuri de arat.

Concurenții au a-și așterne cereurile instruite conform normelor din vigoare, la subsemnatul oficiu protopopesc.

Cohalm, 30 August, 1893.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Cohalmului.

Nicolau D. Mircea,
protopresb.

Nr. 325/1893

[185] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci la școlile confesionale gr. or. române din comunele mai jos însemnate în protopresb. Devei, se escrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare în diariul „Telegraful Român“.

1. Găunoșsa cu filia Ciulpez și Cutini, salariu anual de 300 fl. în bani repartizați în popor și 2 stângini de lemne pentru foc.

2. Leșnic cu filia Dumbrăvița, salariu anual de 300 fl. repartizați în popor, cuartir în edificiul școlii și 6 stângini de lemne. Învățătoriu ambulant în ambele comune

3. Popesci cu Almașul mic salariu anual de 300 fl. în bani gata, lemne pentru încălzit, cuartir în edificiul școlii și grădină.

4. Sâncraiu, cu salariu anual de 250 fl. și anume a) din repartizie în popor 180 fl. b) din lada comunală 70 fl.

Învățătoriu ales la vre-una din aceste școlile e datoriu să țină și prelegerile în școlă de repetiție împreună cu instruirea în cântările bisericesti: va fi obligat a cânta Dumineca și sârbătore în strănă, având a con-

duce cu școlarii și cântările liturgice în biserică.

Dela reflectanții la aceste posturi să recere să se prezenteze până la alegere în vr'o Duminecă ori sârbătore la biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericesti, și pentru luarea de informațiuni mai detaiate despre starea acestor școlile și modul de plătire al salariilor etc.

Doritorii de a ocupa vreunul din aceste posturi se așterne petițiile lor instruite conform normelor din vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat.

Deva, la 26 August 1893.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Devei în conțelegere cu comitetele respective.

Avram Păcurariu,
adm. protopresb.

Nr. 512 1893

[186] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate dela școlile noastre confesionale din protopresbiteratul gr. or. al Hațegului se escrie concurs în diarul nostru „Telegr. Român“ cu termenul de 30 zile dela prima publicare.

1. Fizesti-Federi, cu sistem ambulant, cu un salariu anual de 360 fl. cuartir și lemne de lipsă.

2. Valea Sângiorgiu-Grid, cu sistem ambulant salariu anual 300 fl. cuartir și lemne de foc.

3. Teliuc cu un salariu anual de 240 fl. cuartir și lemne de foc.

4. Petrila (parochia „Gărgani“) cu salariu anual de 300 fl. cuartir și lemnele de lipsă.

Învățătorii aleși sunt datoriu a merge în Dumineci și sârbători mari, cu copii la biserică.

Reflectanții la aceste posturi învățătoresci au a-și așterne suplicile lor concursuale instruite în sensul normelor din vigoare, la oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Hațegului în Petroșeni.

Petroșeni la 30 August 1893.

In conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Avram Stanca,
protopresb.

Nr. 171/1893

[174] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile confesionale gr. or. române din comunele mai jos scrise în protopresbiteratul Orăștiei, se escrie prin acesta concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Simeria (O Piski) cu Tolția postului de învățătoriu cu salariu anual de 300 fl. v. a. cuartir și lemnele necesare.

2. Ludesci cu filia Costesci cu salariu anual 300 fl. v. a. cuartir, grădină de legumărit și lemnele necesare.

3. Dâncu mare, salariu învățătoresc 300 fl. v. a. cuartir, grădină de legumărit și lemnele necesare.

4. Tămășasa salariu învățătoresc 300 fl. cuartir și lemnele necesare.

5. Bincințiu salariu anual învățătoresc 250 fl. v. a. cuartir și lemnele necesare.

6. Romoșel, salariu 300 fl. cuartir, 5 stângini de lemne, și grădină de legumărit.

7. Dâncu mic, salariu 300 fl. cuartir, grădină de legumărit și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au a-și ascerne cereurile instruite conform legilor din vigoare subscrisului oficiu protopresbiteral până la termenul susscris.

Orăștie, 18 August, 1893.

Oficiul protop. gr. or. al Orăștiei în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Nicolau Popovicu,
protopresbiter.

Nr. 295/1893

[179] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci la școlile confesionale gr. or. române din jos semnatele comune în protopresbiteratul Cetății de pîtră prin acesta se escrie concurs cu termenul de 20 de zile dela prima publicare.

1. Fauresci cu filia Plopiș și în comuna Leschia un învățătoriu ambulant cu salariu anual 300 fl. cuartir corespunzătoriu în edificiul școlii din Leschia și lemne de încălzit.

2. Fenațe și în comuna Cio-cotiș un învățătoriu ambulant cu salariu anual 300 fl. cuartir corespunzătoriu în edificiul școlii din Fenațe și lemne de încălzit.

3. S. Copalnic și în comuna Curtuiușul mic un învățătoriu ambulant cu salariu anual 300 fl. cuartir în edificiul școlii din Curtuiuș și lemne de încălzit.

Finteușul mare cu filia Bercheș salariu anual 300 fl. cuartir și lemne de încălzit.

Vima mică și în comuna Selnitate un învățătoriu ambulant cu salariu anual 300 fl. cuartir și lemne de încălzit.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi învățătoresci au a-și așterne cereurile lor concursuale instruite conform normelor din vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral (p. u. K. Monostor) până la termenul susindicat.

Concurenții vor afla informațiuni mai detaiate la oficiul protopresbiteral subscris

Cârpiniș, la 30 August, 1893.

In conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Cetății pe pîtră.

Ioan Șovrea,
protopresb.

Nr. 410/1893

[176] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci vacante din comunele mai jos însemnate, din protopresbiteratul Ungurașului se escrie concurs până la 20 Septembrie a. c.

1. Tămășa, învățătoriu dirigențe cu salariu anual de 300 fl. în bani și naturale prin repartiziune dela popor.

2. Dânc, învățătoriu suplent cu salariu anual de 200 fl. în bani și naturale, prin repartiziune de la popor. Cu acest post este împreunat și postul cantoral.

Dela concurenți se recere, ca până la alegere să se prezenteze în vre-o Duminecă sau sârbătore la biserică spre a-și arăta dexteritatea lor în cântări și tipic.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au a-și așterne petițiile instruite conform legilor din vigoare la subscrisul oficiu, cu posta ultimă Hidalmás.

Fizes Sânpetru, 28 August 1893. Oficiul protopresbiteral al tractului Ungurașului în conțelegere cu respectivele comitete parohiale.

Paul Roșca,
protopresb.

Nr. 468/1893

[189] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile din comunele mai jos însemnate se escrie concurs cu termenul de 15 zile dela prima publicare în diarul „Telegraful Român“.

1. Buceș, cu salariu anual de 250 fl. cuartir și lemne de foc prețuite în 20 fl. Salariul se solvesce din repartizie.

2. Mesteacă, salariu anual de 300 fl. carele se solvesce din repartizie cu 220 fl. și din cassa bisericii cu 80 fl.

3. Pescera, salariu anual de 250 fl. și anume: a) din repartizie 100 fl. b) din lada bisericii 30 fl. c) dela 120 familii câte 10 cupe grâu à 1 fl. face 120 fl.

4. Rovina, salariu anual de 250 fl. cuartir și lemne de foc. Salariul se solvesce 130 fl. din cassa bisericii, 120 fl. din repartizie.

5. Șesuri, salariu anual 300 fl. și cuartir. Salariul se solvesce 200 fl. din repartizie și 100 fl. din cassa bisericii.

6. Seliște și Trestia, salariu anual de 300 fl. cuartir, lemne și grădină școlară. Salariul se solvesce din repartizie cu câte 150 fl. dela fiecare comună. Învățătoriu, eventual va fi ambulant.

7. Vale brad, salariu anual de 300 fl. și cuartir. Salariul se solveste din cassa bisericii cu 150 fl. și din repartizie cu 150 fl.

Concurenții au a-și așterne cereurile instruite conform normelor din vigoare la subsemnatul oficiu protopopesc.

Brad, la 26 August, 1893.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zarandului.

Vasilie Dămian,
protopresbiter.

[180] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate dela școlile noastre confesionale din protopresbiteratul gr. or. al tractului Hațegului, se escrie concurs în diarul nostru „Telegraful Român“ cu termenul de 30 zile dela prima publicare.

1. Nadaștia inferioară cu salariu anual de 300 fl. v. a. cuartir și lemne.

2. Booz în legătură cu comuna Zlasti cu salariu anual de 300 fl. v. a. cuartir și lemne de foc.

3. Cinciș cu salariu anual de 240 fl. v. a. cuartir și lemne de foc.

4. Livezeni cu salariu anual de 300 fl. v. a. cuartir în edificiul școlii, lemne 4 stângini, grădină de legumi lângă școlă și o grădină de un jugăr loc arătoriu și de fenațiu.

Învățătorii aleși sunt datoriu ca în Dumineci și sârbători mari să meargă cu copii la biserică; érá cel de sub Nr. 1 va avé a presta și serviciul cantoral în strănă.

Reflectanții la aceste posturi învățătoresci au a-și așterne suplicile lor concursuale instruite în sensul normelor din vigoare, la oficiul protopresbiteral subscris până la termenul indicat mai sus, în Petroșeni.

Petroșeni, la 26 August 1893.

In conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Avram Stanca,
protopresb.**Insciințare.**

Am onórea, a anunța stimaților domni colegi, și onoratului public, că de óre-óe Dl avocat **George Szerb** a depus postul seu de *administrator* al realităților fundațiunii lui **Goșdu**, érá eu am devenit ales în locul seu în acesta calitate, din 1 Octombrie a. c. transpun **cancelaria mea advocațională la Budapesta, strada regelui Nr. 13 (királyuteza 13)**, unde voiu primi tot felul de reprezentări pentru judecătorile și oficiolatele din capitală, sau și din alte părți ale țerei, și anume în procese civile, cambiale și criminale, în cauze lăsămmentale, ale cărților funduare, și în alte agende, cu deosebire însă *informațiuni* la *tablele* regesci, *nalta curia* reg. u. și la *tablele ministerii* în Budapesta.

Sibiiu, în 14/26 Septembrie, 1893.

Atanasie Cimperiu,
advocat.
(fost referent al curții de casațiune, jude pens. al tablei reg. din Budapesta).